ఒక్క వాన కోసం

ఒక్క వాన కోసం ఎదురుచూస్తున్నా. నాలాగా ఇంకెంత మందో ఎదురు చూస్తుండొచ్చు. చిన్నప్పుడు పిల్లలంతా పాడుకునేవాళ్లం, 'వానా వానా వల్లప్పా! చేతులు జాపు చెల్లప్పా!' అంటూ. 'వానల్లు కురవాలి వానదేవుడా! వరిచేలు పండాలి వానదేవుడా!' అనే పాట తెలుగు పాఠాల్లో ఉండేది. అప్పుడు ఎదురుచూసిన వాన వేరు. ఇప్పుడెదురు చూసే వాన వేరు.

ఒక్కవాన కోసం.

తాత కూడా ఎదురుచూసేవాడు, కళ్లకి చెయ్యొడ్డం పెట్టుకోని, దూరంగా కొండల మీదగా. "ఒరే బుల్లోడా! కాత్తె సూడ్రా. కొండల మీన మబ్బు లేసిందేమో. ఎప్పుడు పడిద్దో యేందో వాన."

"ఏడా మబ్బుల్లేవు. అయినా ఎందుకు తాతా! తేప తేపకీ వానంటావు?"

"వాన లేకపోతే పంటల్లేవురా. బూమి లేదు. మనం లేము. అట్ట జూడు, పత్తిసేను ఎట్టా బెట్టగొట్టిందో" అని నెర్రెలుపడ్డ పొలం చూపించే వాడు.

అయితే డాడీ చెప్పిన వాన వేరు. వానంటే వాన కాదు. వరాలవాన. మనిషి వానకోసం నిరీక్షిస్తే లాభం లేదనీ, వానను వెదుక్కుంటూ వెళ్లాలనీ డాడీ చెప్పాడు. (మమ్మీకివేం తెలీవు.) అందుకే పల్లెటూరు కర్లపూడి వదిలి గుంటూరు చేరాం. వానకోసం తప్ప ఇంక దేనికోసమూ ఎదురుచూడనక్కర్లేదని, వానలో తడవని బతుకు బతుకు కాదని చెప్పాడు. తన జీవితంలో చిరుజల్లులు తప్ప గాలివానలు చూళ్లేకపోవటం వల్ల ఇక నా భవిష్యత్తు మీదే ఆశ పెట్టుకున్నాడు.

డాడీ పెంపకంలో పదో తరగతి నుంచే నాలో తపన పెరిగిపోయింది. పరిగెత్తాలి. రన్ అండ్ రన్. అందరికన్న అన్నిట్లో ముందునిలవాలి. చదువు తప్ప ఇంకేం పట్టించుకోగూడదు. ఆటపాటలు, స్నేహితులు, ఆహ్లాదాలు - అన్నిటినీ వదులుకోవాలి. అప్పుడే అందరికంటే ముందు పరిగెత్తి, నల్ల మబ్బులకింద నిలబడగలం. ముద్ద ముద్దగా తడవగలం.

నాలో తండ్రి రక్తంకన్న తాతరక్తం ప్రాథమికంగా ప్రవహిస్తుందేమో. (ఇద్దరి రక్తం గ్రూపు 'ఓ' పాజిటివే.) తాతకి పరుగుపందాల మీద ఏమీ ఆసక్తి లేదు. నిదానమే ఎప్పుడూ. మబ్బు మన దగ్గరకొచ్చి, కరిగి కురవాలేగాని, మనం మబ్బు దగ్గరకెళ్లలేమని తన సిద్ధాంతం. అయితే డాడీ ప్రోత్సాహంతో నేనూ ఇంజనీరింగ్ పరుగు ప్రారంభించాను. నాతోపాటే పరిగెత్తుతున్న రూమ్మేట్ ఉన్నట్టుండి బోర్లాపడ్డాడు. దడుచుకున్నాడు. ఒక రాత్రిపూట తన పరుగు ఆపి సీలింగ్‌ఫ్యాన్‌కి వేలాడబడ్డాడు. పరిగెత్తటం కన్న వేలాడటమే నయమని అతనిచ్చిన సంకేతానికి చలించిపొయ్యాను. భయంతో జలదరించిన నా వెన్ను తట్టాడు నాన్న. ఫ్యాన్‌వంక ఎప్పుడూ అదేపనిగా చూడొద్దన్నాడు. వీరుడన్నవాడు పరిగెత్తి తీరాలన్నాడు.

సెలవుల్లో కర్లపూడి వెళ్లినప్పుడు కూడా నేను సరదాగా అటు ఇటు తిరక్కుండా పుస్తకాలకే అంటుకుపోవటం చూసి, తాతయ్య అడిగాడు, 'అటెల్లి చిన్నప్పటి సావాసగాళ్లతో తిరిగి రావచ్చు గందా?' అని. అమరావతి గుడి, ఏరు చూసి రమ్మన్నాడు.

"చదువు తప్ప మరో లోకం పనికిరాదు. పోటీలో వెనకబడరాదు" అని గట్టిగా చెప్పాను.

"పోటీ ఏందిరా నీ మొకం? ఈ నేలమీద ఎవుడికుండే చోటు వాడి కుంటది. ఎవుడికెవుడూ పోటీ గాదు. ఎక్కువ తక్కువలు పెపంచంలో మామూలే" అన్నాడు తాత, చక్రం మీదగా ఎడ్లబండి మీదకెక్కుతూ. నన్ను కూడా తొట్లో కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. ఊళ్లో జరుగుతున్న ఎడ్లపందాల గురించి చెప్పాడు.

"బండలాగుడు పోటీకి మన కోడెగిత్తల్ని వదలమని అడిగారు. నీకు దెలుసుగా, మన గిత్తల్ని మించినవి యీ సుట్టుపక్కల లెవ్వు. మొనగాడి గిత్తలు. అయినాగాని వచ్చినాళ్లని సెడా

మడా మొకంమీదనే తిట్టా. మడుసులు సెయ్యలేని పని అయి సేత్తన్నయ్. ఆటిమద్దె పోటీ యేంది? దేని గొప్ప దాందే గందా? నా గిత్తల్ని పోటీకి వదలనని తెగేసి జెప్పా."

నేను గిత్తనా? బి.టెక్. చదివే కుర్రాణ్ణి. చదువు పూర్తయిందాకా పోటీలో వెనుదిరిగి చూళ్లేదు. కానీ ఏదీ వాన? వాతావరణం వేరుగా ఉంది. బెంగుళూరులో పెద్దగా పేరులేని, పెద్ద జీతం లేని ఉద్యోగం. స్టేట్స్ వెళ్లి ఎం.ఎస్. చెయ్యమన్నాడు డాడీ. మళ్లీ పోటీ, జి.ఆర్.ఇ., టోఫెల్. స్కోర్ చాలలేదు. మళ్లీ ప్రయత్నించాలి. ఆ తర్వాతే ఏదైనా, హరితతో ప్రేమైనా.

"దేనికోసం పదే పదే బయటికి చూస్తున్నావ్ హరీ!" అడుగుతుంది హరిత. రెస్టారెంట్‌లో చిరుచీకట్లో ఎదురెదురుగా ఇద్దరం. సన్నగా వెస్టర్న్ బీట్.

"వాన కోసం."

"వానకోసమా? ఆర్ యు మాడ్?"

"నో, ఇట్స్ డిఫరెంట్ రెయిన్."

ఒకళ్ళిద్దరు స్టేట్స్ వెళ్లొచ్చిన ఫ్రెండ్స్‌ని అడిగాను, న్యూయార్క్‌లో డబ్లు.టి.సి. మీదా, ఎంపైర్ స్టేట్ బిల్డింగ్ మీదా, లిబర్టీ విగ్రహం మీదా వానపడేటప్పుడు ఎట్లా వుంటుందని.

"ఎక్స్‌లెంట్! జస్ట్ యు కాన్ట్ ఇమేజిన్."

డబ్ల్యు.టి.సి. కూలిన తర్వాత అక్కడి వాతావరణం మారిపోయింది. 'దిసీజ్ అన్ బేరబుల్' అన్నాడు ప్రవీణ్ ఇ-మెయిల్‌లో. హ్యూస్టన్‌లో ఎమ్మెస్ చేశాడు. ఇంకా ఉద్యోగం రాలేదు. ప్రస్తుతం న్యూయార్క్‌లో తెలిసినవాళ్ల ఇంట్లో ఉంటూ, ఐదు, పది డాలర్లకోసం సబ్-వేలో పనిచేస్తూ.

వీసా కోసం అప్లై చేసినట్టు చెప్పాను హరితతో. మంచి వర్క్ హిస్టరీ ఉన్న కన్సల్టెన్సీ ద్వారా ప్రయత్నం. లక్షపైగా ఖర్చు అయింది.

"వెరీ గుడ్. దీనికోసమే గదా ఎదురుచూస్తుంది. ఎంత తొందరగా వస్తే అంత తొందరగా నిన్ను పెళ్లాడి నీతోపాటు వచ్చేస్తా. డర్టీ ఇండియా" అంది హరిత హుషారుగా.

"ఇన్ కేస్, వీసా రాకపోతే నన్ను పెళ్లి చేసుకోవా?" అడిగాను కవ్వింపుగా.

"యూ నాటీ" అంది తేలిగ్గా. (బహుశా తెలివిగానా?) "రాధిక ఇండియాలోనే బాగుంటుందంటుంది గానీ నాకిష్టంలేదు" అంది మళ్ళీ. "నీకు తెలుసుగా, దాని పెళ్లి సెటిలైంది."

ఆ రాత్రి ఫ్రెండ్స్‌తో పార్టీలో కూర్చున్నాను. నాలాగే సాఫ్ట్ డ్రింక్స్ తీసుకుంటూ 'ఆడ్ మాన్'లాగా ఉన్న ఒక వ్యక్తి - స్నేహితుడి బలవంతం మీద వచ్చాడనుకుంటా - మాటలమధ్య, "అంతా అమెరికా వెళ్లిపోతే ఈ దేశం ఏంగాను?" అనడిగాడు అమాయకంగా.

"దేశం సంగతి సోనియాకి, సరిహద్దుల సంగతి సైనికులకి వదిలేద్దాం" అన్నాడు శ్రీనివాస్. రాధిక పెళ్లి చేసుకునేదితన్నే. "దేశభక్తి పెద్ద ఉటోపియా. మిత్ రాదర్. యుద్ధమే వస్తే

తమ ఉద్యోగం సద్యోగం వదులుకొని, ఈ దేశంలో ప్రాణత్యాగానికి సిద్ధపడేదెవరు? అంతా మాటలవరకే. అయినా ఈ దేశం మనకేమిచ్చింది? పొలిటికల్ కరప్షన్. సోషల్ కరప్షన్. సో, మన సంగతి మనం చూసుకుంటే చాలు" అన్నాడో సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్.

"పాతికేళ్లపాటు నీకు సమస్తం ఇచ్చింది ఈ దేశమేగదా?"

"కావచ్చు. కానీ ఈ దేశంలో ఇప్పుడు వానాకాలం లేదు" అన్నాను నేను కల్పించుకుంటూ. అచ్చం డాడీ మాటలే.

అమెరికన్ కాన్సులేట్ జనరల్ దగ్గర జనమే జనం. క్యూలో ఎక్కడో నేను. (అమెరికన్ భాషలో లైన్ అనాలి.) 'ఇదేముంది? 'రిసెషన్' రాకముందు బయట మైలు పొడుగు పెద్ద పెద్ద క్యూలుండేవి' అన్నాడొక అపరిచితుడు ఎవరితోనో. సెక్యూరిటీ చెకింగ్. లోపలికి అడుగుపెట్టాను.

ఒకటే టెన్షన్. హెచ్ 1 అంత తేలిగ్గా వస్తుందా? ఈ పేపర్స్ సరిపోతాయా? నన్ను స్పాన్సర్ చేసే కన్సల్టెన్సీకి గుడ్‌విల్ ఉందా? వాన కురుస్తుందా? అందరి మొహంలోనూ అదే ఆందోళన. ఇంతలో అందరూ ఒక్కసారిగా గుంపుగా మారి గుండ్రంగా తిరుగుతూ వానపాట అందుకున్నారు. నేనూ అందులో చేరిపోయాను.

'డాలర్లు కురవాలి వానదేవుడా! దండిగా కురవాలి వానదేవుడా!

మా బతుకులన్నీ పండాలి వానదేవుడా!'

నేను పూర్తిగా పాటలో లీనమయ్యాను. ఇంతలో పెద్ద పెద్ద ఉరుముల్తో నల్లనల్లటి మబ్బులు. వాన మొదలైంది. పల్చగా (నోట్లు, నాణేలతో) ఒకటే అందమైన, ఆనందమైన వాన.

పాట పూర్తి అయిందో లేదో ఇంటర్వ్యూ కౌంటర్ ముందున్నాను. గ్లాస్‌డోర్‌కి అవతల అతను. ఇవతల నేను, ఈదురుగాలిలో. "బాగా తడిసిపోయారు. మీకు వానంటే అంత ఇష్టమా?"

"అవును. ఎప్పట్నుంచో లిబర్టీ విగ్రహం మీద వానపడేటప్పుడు చూడాలని."

"చూస్తూ అక్కడే వుండిపోతారా?"

జవాబు చెప్పటానికి తడబడ్డాను. రెండో నిమిషంలో నా పేపర్లు తిరిగిస్తూ 'సారీ' అన్నాడు. రిజెక్టెడ్. కారణం రాసి వుంది. 'ఇతను లిబర్టీ విగ్రహం మీద పడే వాన చూస్తూ అక్కడే శాశ్వతంగా ఉండిపోగలడు' అని.

అంతులేని ఆశాభంగం. లోపల, బయట వానమబ్బులు అదృశ్యమవుతూ. ఒకటే ఉక్క. ఎవరివంకా చూడలేని చిన్నతనం. మళ్లీ ఏడాది ఆగాలి. వానాకాలం కోసం.

"హరిత కన్పించిందా ఈమధ్య?" అడిగాడు శ్రీనివాస్ కాంటీన్లో కాఫీ తాగుతూ ఆసక్తిగా.

"లేదు. ఏంటి?" నా కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి. "నీకింకా తెలీలేదా? తన పెళ్లి కుదిరిందంట. అతనికి కాలిఫోర్నియాలో మైక్రోసాఫ్ట్‌లో జాబ్. రాధికతో చెప్పిందంట."

గుండెలమీద ఎవరో గట్టిగా తన్నినట్టు చిక్కబట్టింది. ఏమీ మాట్లాడలేక కాసేపు....

"సారీ" అన్నాడు శ్రీనివాస్, నా మౌనం వెనక బాధని గుర్తించి.

"ఇట్స్ ఓకే. తన పెళ్లి, తన యిష్టం" అన్నాను, నిరాసక్తంగా కనపడాలని ప్రయత్నిస్తూ.

"అదేంటి? మరిన్నాళ్లు మీరిద్దరు కలిసి తిరిగిందానికి అర్థమేమిటి?"

"ఎవిరి థింగ్ ఈజ్ మీనింగ్‌లెస్. పర్‌హాప్స్ అవర్ లవ్ ఆల్సో."

ఆ రాత్రి నిద్ర పట్టలేదు. ఎన్ని సాయంత్రాలు హరితతో, ఆహ్లాదంగా... భవిష్యత్తు గురించి ఎన్ని కలలు? నేను ముందే యు.ఎస్. వెళ్లిపోతే ఆ గ్యాప్ ఎట్లా భరించాలని చాలాసార్లు వాపోయింది. ఇప్పుడు నాకంటే ముందే వెళ్లిపోతుంది. బహుశా నాకింక వీసా రాదని నిర్ణయించుకోనుంటుంది. నా మానసిక క్షోభలోంచి చుట్టూ చూశాను.

శ్రీనివాస్, రాధిక 'ప్రేమ' సంగతి నాకు తెలుసు. చాలాకాలం కలిసి మెలిసి తిరిగారు. పెళ్లికోసం రాధిక తొందరపడలేదు. శ్రీనివాస్ కూడా బలవంతపెట్టలేదు. టీవీ యాంకర్‌గా తన ప్రొఫెషన్‌కి పెళ్లి అడ్డమనుకుందేమో. ఈ మధ్యనే హఠాత్తుగా రిజిస్టర్ మారేజి చేసుకున్నారు.

అప్పుడప్పుడు శ్రీనివాస్ గాక వేరే మగాళ్లతో కన్పిస్తుంది రాధిక. మొదట్లో వాళ్ల ప్రొఫెషన్‌కి సంబంధించిన వాళ్లేమోననుకున్నాడు తను. రాను రాను వేరే అనుమానాలు కలుగుతున్నాయి. శ్రీనివాస్‌తో అనలేదు. అతనికీ తెలిసే వుంటుందేమో.

ఒకసారి ఫ్రెండ్స్ మధ్య డిస్కషన్ వచ్చింది. సిటీలో సెక్స్ వర్కర్స్ గురించి. ఒకతను పని గట్టుకొని టీవీ యాంకర్స్ వ్యవహారాలు ప్రస్తావించాడు.

ఒక రోజు ఫ్రెండ్స్‌తో కలిసి హోటల్ రీగల్‌కి వెళ్లాను. రిసెప్షన్ కౌంటర్ దగ్గర ఎవరితోనో కన్పించింది రాధిక. నన్ను చూసి 'హలో' అంది. ఏమాత్రం బిడియపడలేదు. ఇద్దరూ చేతులు పట్టుకొని లిఫ్ట్‌లోకి వెళ్లటం చూశాను. రాధిక ప్రవర్తన నాకెప్పుడూ అసభ్యంగా తోచలేదు. మరెందుకిట్లా జరుగుతోంది? ఆమె విలాస జీవితానికి కారణమేంటి? చైతన్య నగర్‌లో అపార్ట్‌మెంట్‌లో ఒక్కతే వుంటుంది. అమ్మ, నాన్న ఇంకెక్కడో. భయం లేదు. దేనిగురించీ బాధలేదు. ఈసారి కన్పించినప్పుడు తప్పకుండా అడగాలి. వానంటే నీకిష్టమా? అని. 'అబ్బో! రోజూ ఒకటే వాన' అంటుందేమో. అటు గ్లామర్, ఇటు లగ్జరీ..

(ఫ్రెండ్స్‌లో కమల్ ఫాస్ట్ ఫుడ్ సెంటర్ పెట్టాడు. ఇంకొకడు ఇంటర్నెట్ నడుపుతున్నాడు. కమల్‌కి ఫ్రెండ్ సర్కిల్ ఎక్కువే. బిజినెస్‌కి వచ్చే అమ్మాయిల్తో, అడల్ట్ వెబ్ సైట్స్‌తో బాగానే కాలక్షేపం అవుతుంది.)

ఇవి ప్రేమలేనా? వీటన్నిటిమధ్య నా సంగతేమిటి? నేను, హరిత నిజంగా ప్రేమించుకున్నామా? లేక ఇది ప్రేమలేఖలతో గాక కరెన్సీ కాగితాలతో ముడిపడిన మోహమా?

నాకు ఎవరి పట్లా అసహ్యం కలగటం లేదు. కాని ఏ సుఖజీవనకాంక్షలు వీళ్లని ఎటువైపు ప్రేరేపిస్తున్నాయనే ఆలోచన కలుగుతుంది.

నా చుట్టూ ఆడ, మగ - ఎవరూ ఎవరి ప్రేమనీ "ప్రేమగా" గుర్తించటం లేదని తెలుస్తోంది. అవసరం, ఉపయోగం - ఈ రెండు మాటలు ఈ తరం నిఘంటువులో విలువైన మాటలని డాడీ చెప్పాడు. కానీ హరిత చేతిస్పర్శ వదలటంలేదు. నాలో ఎక్కడో తాతరక్తం కదలబారుతుందా? మనుషుల్ని ఎంత గాఢంగా దగ్గరికి తీసుకుంటాడు తాత? స్పర్శ, ప్రేమ తన జన్యుకణాలని తాత చెప్ప(లే)కపోయినా నాకర్థమవుతుందిప్పుడు. తన పెళ్లి అయిన కొద్దికాలానికే నాయనమ్మ జబ్బు పడింది. ఇంట్లో అందరూ ఆమెని వదిలేసి వేరే పెళ్లి చేసుకొమ్మన్నా తాత వినలేదు. ఎంతో కాలం ఆమెకి సపర్యలు చేశాడు.

ఆఫీసులో పని ఒత్తిడిలో ఉండగా కర్లపూడి నుండి ఫోనొచ్చింది. డాడీ.

"హరీ! తాతయ్య ఆరోగ్యం బాగోలేదు. డాక్టరు కూడా ఏమీ చెప్పలేం అంటున్నాడు. పెద్ద వయస్సు గదా! నిన్ను చూడాలని మరీ మరీ కలవరిస్తున్నాడు. వెంటనే బయల్దేరి రా."

ఒక్కసారిగా దుఃఖం ముంచుకొచ్చింది. అసలే వీసా రిజెక్ట్ కావటాన లో-స్పిరిట్స్‌లో ఉన్నాను. దానిమీద ఈ వార్త. నన్నింకా కర్లపూడితో కట్టిపడేసింది తాతయ్యే. ఆ పల్లెటూళ్లో ఎందుకని, ఏ ఆనందం కోరుకొని వుంటున్నాడో నాకంతగా అర్థం గాలేదు.

నాయనమ్మ పోయి చాలా కాలమైంది. అప్పటి నుంచీ గుంటూరు వచ్చెయ్యమని డాడీ, నేను ఎన్నోసార్లు చెప్పాం. కానీ విన్పించుకోలేదు. 'ఆయన మనమాటెందుకు వింటాడు' అన్నాడు డాడీ. కర్లపూడి పొలం అమ్మి గుంటూర్లో ప్లాట్లు కొంటానన్నా తాత ఒప్పుకోలేదు. "పొలం నలుగురికి అన్నం పెట్టుద్ది. స్థలాలు పెడతయ్యా?" అని తేల్చేశాడు.

"నిన్ను నాతోపాటు అమెరికా తీసుకెళ్తాను, వస్తావా తాతా?" ఒకరోజు అడిగాను.

తాతయ్య పగలబడి నవ్వాడు. "ఎందుకురా అమెరికా?" అడిగాడు. "ఈ కొండల బారు, చేలు, గొడ్డూ గోదా అక్కడుండయ్యా?"

తనని అమెరికాలో ఉండిపొమ్మంటే అక్కడ గంగానది ఉందా అని అడిగిన బిస్మిల్లా ఖాన్ గుర్తొచ్చాడు. "అక్కడ పెద్ద జీతం, కార్లు, మేడలు. లైఫ్ అంటే మన జీవితం బ్రహ్మాండంగా వుంటుంది. నువ్వసలు ఊహించలేవు."

"అట్టాగా, అక్కడ జనం ఏం దింటార్రా?" అని అడగ్గానే "అదేంటి తాతా!" అన్నాను.

"లక్షాధికారైన లవణమన్నమెగాని మెరుగు బంగారమ్ము మింగలేడు" అన్నాడు.

'ప్రాప్తం' అనేమాట తాతయ్య నోటివెంట చాలాసార్లు విన్నాను. తుఫాను దెబ్బకి పంటచేలన్నీ మునిగిపోయినప్పుడు ఊరు ఊరంతా దుఃఖంలో మునిగిపోయింది. తాతయ్య మాత్రం తేలిగ్గా నవ్వేశాడు. 'మనకి ప్రాప్తం లేదంతే' అన్నాడు.

ఆఫీసులో లీవ్ మెసేజ్ పెట్టి వెంటనే బయల్దేరాను. బెంగుళూరు నుంచి గుంటూరు చేరేసాటికే సాయంత్రమైంది. అక్కడనుంచి 'అమరావతి' బస్సులో ప్రయాణం. పద్నాలుగో మైలురాయి దగ్గర దిగాను. సమయానికి ఆటోలు లేవు. కొండల పక్కగా ఇంకో మైలు కాలి నడక. ఇంటిదగ్గర అమ్మ కన్పించింది. ఇంతకు ముందుకి, ఇప్పటికి చాలా పాతబడిపోయింది పెంకుటిల్లు. నేనూహించినట్టు నట్టింటో కుక్కిమంచం, తాత కన్పించలేదు. భయమేసింది. అమ్మ గమనించింది.

"తాతయ్య కొష్టం దగ్గర ఉన్నాడులే. అట్టట్టా ఉంది. కాళ్లు గడుక్కో. కాఫీ దాగి వెళ్దువుగాని. అమ్మాయ్, రాణీ! తమ్ముడొచ్చాడే." అంది.

లోపల్నుంచి రాణి అక్కాయి వచ్చి పలకరించింది. అక్క, బావ నిన్ననే వచ్చారని తెలిసింది. కాఫీ తేవటానికని అక్కాయి వెళ్లబోతుంటే వద్దని, కొష్టం దగ్గరికి బయల్దేరాను.

దక్షిణం పక్క వీధిమలుపు తిరిగితే కొష్టం. కొష్టం ముందు మెల్లాలో వేపచెట్టు కింద కుక్కిమంచం. పడుకొని మాగన్నుగా నిద్రపోతున్న తాత. చూసి చానాళ్లైంది. బాగా తగ్గిపోయాడు. ఒళ్లంతా ముడతలు పడిపోయింది. మంచం పక్కనే మేకుకు కట్టేసిన పడ్డ దూడ, మధ్య మధ్యలో తాత ఒంటిని నాకుతుంది. అటు పక్కనే డాడీ, బావ వున్నారు. డాడీ మొహంలో ఆందోళన.

"ఇప్పుడే డాక్టర్ ఇంజక్షన్ ఇచ్చి వెళ్లాడు. నమ్మకమైతే చెప్పలేదు."

"గుంటూరు తీసుకెళ్దాం డాడీ!"

"ఆ మాట నిన్ననే అనుకున్నాం. కానీ రానంటే రానని మొండికేశాడు. ఇక్కడే తనకు హాయిగా వుంటుందంట. గాలి కాస్త మారి చల్లబడితే ఏం ఫర్వాలేదులే అంటాడు."

నిట్టూర్చాను. ఆయుస పట్టుదల సడలించడం కష్టం. మంచం మీద కూర్చున్నాను. వేపచెట్టు కొమ్మల సందుల్లోంచి వెన్నెల నీడలు పడుతున్నాయి. అక్కడక్కడ పండి రాలిన కాయలు. పడమటగా నల్లటి కొండలు. అంతా ప్రశాంత నిశ్శబ్దం. ఎక్కడో ఊరకుక్క గయ్యిమంది. ఒక్కసారిగా ఏదో మరో లోకంలోకి వచ్చినట్టనిపించింది.

తాతయ్య కదిలాడు. మెల్లిగా పిలిచాను. కళ్లు తెరిచి చూసి గుర్తుపట్టాడు. నవ్వాడు. "వచ్చావంట్రా" అంటూ నా చెయ్యి తన చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. ఎన్నో దశాబ్దాల పనిపాటల్లో గరుకు బారిన చేతులు. నన్ను ప్రేమగా ఎత్తుకొని పెంచిన చేతులు.

"బుల్లోడా! నిన్ను జూట్టం కోసమే ఇంకా ఉండా" అన్నాడు మెల్లగా.

నాకు కళ్లమ్మట నీళ్లు తిరిగాయి. తెల్లారింది. తాతయ్య పరిస్థితిలో మార్పులేదు. అయితే చనిపోతాననే దిగులు తనలో ఏ మాత్రం లేదు. గేదె మొన్ననే ఈనిందన్నాడు. జున్నుబాలు తాగమన్నాడు. ఊళ్లోవి, పొలం సంగతులు చెప్పాడు. వానల్లేక పైర్లెండి పోతున్నాయన్నాడు.

"బుల్లోడా! గేదె అరుత్తుందిగానీ అల్లదుగో వామిదగ్గిర చొప్పకట్ట తెచ్చి, ఏసిరా, పో" అన్నాడు మాటల మధ్యలో. గేదెకి చొప్పకట్టేసి, పడ్డదూడకి నీళ్లుపెట్టాను. ఇవన్నీ చిన్నప్పుడు సరదాగా చేసినపనులే. అయితే అప్పటి ఎడ్లే లేవు. ఒకప్పటి వ్యవసాయానికి గుర్తుగా కాడి విరిగిన ఎడ్లబండి మాత్రం ఒక పక్కనుంది. ఆ ఎల్లెద్దు, పుల్లెద్దు ఏమయ్యాయో?

మాటలమధ్య నేను అమెరికా వెళ్లటం ఇప్పట్లో కుదరదని చెప్పాను. తాతయ్య నవ్వాడు. "పోనీలే. నువ్వెల్లిపోతే నన్నెవురు జూత్తార్రా" అన్నాడు.

మెల్లిగా గాలి సాగింది. కర్లపూడి రాకముందు మనస్సులో ఎంత ఆందోళన, అసంతృప్తి ఉన్నాయో అవన్నీ ఎటో గాలికి కొట్టుకెళ్లినట్టు మాయమైపోయాయి. పాతికేళ్లల్లో మొదటి ఐదారేళ్లు హాయిగా ఉన్నానేమో. చదువు మొదలైన దగ్గర్నుంచి ఎప్పుడూ ఆందోళన. ఎవరో తరుముతున్న భయం. రాంకులగురించి, సీట్ల గురించి, రాబోయే అవకాశాల గురించి ఎన్నెన్ని ఆందోళనలు! ఎప్పుడు ప్రశాంతంగా, భద్రంగా బతకగలిగాను? ఈ ఆందోళన కంతటికీ అర్థమేమిటి? నా చదువు నాకేమిచ్చింది? నేనేం సాధించాను? ఏం సాధించాలి? ఈ అభద్రతకి మూలమేమిటి? నా కళ్లల్లో నీళ్లు నిండాయి.

తాతయ్య నా ప్రశ్నలు వేటికీ జవాబు చెప్పలేడు. చెప్పగల జ్ఞానమూ తనకి లేదు. అయితే తను జీవితంలో ఎప్పుడూ దేనికీ ఆందోళన పడలేదు. దేనికీ అసంతృప్తి చెందలేదు. ఉన్నదానికీ లేనిదానికీ తపించలేదు. సంతృప్త జీవి తాతయ్య. ఆయన కోల్పోయిందేమిటి? నేను పొందిందేమిటి? తన జీవితం నుంచి నేను పొందాల్సిన సందేశమేదో ఉందని అర్థమవుతుంది.

ఉన్నట్టుండి మంచంలో కదిలాడు తాత. 'అదుగో వానగాలి, ముక్కులికి తగుల్తుంది. వానొస్తది. పైర్లు బతుకుతయ్' అన్నాడు. చుట్టూ చూశాను. సన్నగా వానగాలి.

కాసేపట్లోనే పెద్దవాన మొదలైంది. మట్టి తడిసిన వాసన. తాతయ్య మంచం పాకలోకి మార్చాం. తాతయ్య మొహంలో కొత్త జీవకళ తొణికిసలాడుతుంది. ఎక్కడో చిన్ననాటి నా అనుభూతులు కదలబారుతూ... అశాంతి ఆవిరైపోతూ... ఎక్కడో ఏదో వానపాట.

'మోతడక కొండలమీనా ముసిరిందే వానమబ్బు
ముచ్చబోడు కొండలమీనా మొగిసిందే వానమబ్బు
అనంతారం కొండలమీనా ఆగిందే వానమబ్బు
నెక్కల్లు బోటిర్లామీనా నెరిమిందే వానమబ్బు
కర్లపూడి కొండలమీనా కురిసిందే వానమబ్బు'
ఇప్పుడు వానలో నేను. నాలో వాన....
సరికొత్త వాన.